

**Зулайҳо
Машарипова**

**ҲАС ҲС
ҲИССИ**

Детектив қисса

7-КИТОБ

ЯНГИ АСР АВЛОДИ
ТОШКЕНТ
2015

УЎК: 821.512.133-3

КБК: 84(5Ў)7

М – 34

Машарипова, Зудайҳо

Қасос ҳисси: детектив қисса/З.Машарипова. – Тошкент:
Янги аср авлоди, 2015. – 400 б.

ISBN 978-9943-27-547-8

Ривоятларга кўра, аёл қалбининг туб-тубида оппоқ кабутар ва бир кўлвор илон бўлар экан. Агар аёл меҳр-муҳаббат, ҳурмат, эъзоз кўриб яшаса, кабутар қанотларини қоқиб турар, илон эса кулча бўлиб ётаверар экан. Аммо аёл ноҳақ хўрланса, зулм ва зўрликдан оёқости бўлса, илон бош кўтариб, аёл қалбидаги нафрат ва қасос ҳисси енгиб бўлмас кучга айланади.

З.Машарипованинг драматик воқеаларга бой навбатдаги асарида ўта тарбияли, хокисор аёл эрининг калтакларига, ҳақоратларига чидай олмай, охири ажрашиб кетади. Аммо ўзи ҳақидаги бўҳтонни эшитган Гулҳаё ажрашиб ҳам эридан қутулмаслигини билгач, қўлига болта олиб, эрини ўлдиргани боради...

Дарҳақиқат, инсон баъзан ҳаёти давомида ўта чигал, мураккаб вазиятларга тушиб қолади ва шундай аҳволга тушишига сабабчи бўлганларга нисбатан қалбидаги қасос ҳисси уни беихтиёр жиноятга етаклайди.

Жиноят содир этишдан эса инсонни фақат бир нарса – ёшлигида берилган тўғри тарбиягина асраб қолади...

УЎК: 821.512.133-3

КБК: 84(5Ў)7

ISBN 978-9943-27-547-8

© З.Машарипова, «Қасос ҳисси». «Янги аср авлоди», 2015 йил.

МУНДАРИЖА

МУАЛЛИФДАН 5

БИРИНЧИ ҚИСМ. КАЙФДАГИ ҲАЛОКАТ..... 7

Ичкиликка муккасидан кетган Жаъфарнинг ота-онаси қанақа одамлар бўлган? Туроб ва Наргизаларнинг автоҳалокатга учраганликларига Гулҳаёнинг шумқадамлиги сабабми ёки... Нега Гулҳаё келин бўлиб тушган оилада «тошдек қотмади», уларнинг анъаналарини давом эттира олмади?

Жаъфар хотини ва болаларини уйдан ҳайдаб юбориб, ўзига ўхшаган ароқхўр аёл билан яшаётганда уларни ўлдириб кетишади. Терговчилар Собиржон ва Фарҳод қотилни топиш учун тиним билмай ишляптилар. Марҳумнинг қайнонаси Муниса опа ва қайнотаси Солиҳ ака қотилликда шубҳа остидаги гумондорлар ҳисобланади. Чунки жиноят жойидан бирининг қўл телефони, яна бирининг тароғи топилган.

ИККИНЧИ ҚИСМ. ЗУЛМАТГА БИР ҚАДАМ...105

Гулҳаёнинг акаси Фаррух тасодифан синглиси шаънига Жаъфарнинг ёмон сўзлар гапирётганини эшитиб, уни ўлдириш пайига тушганини тан олди. Бироқ...

Гулҳаё қотиллик юз берган пайтда уйда бўлмаганини гувоҳлар тасдиқладилар, унинг айнан ўша жойга боргани ҳам аниқланди, лекин...

Терговчилар уларни қамоққа олишни режалаштираётганларида Худоёр отанинг олиб келган гувоҳи қотил бошқа одам эмасмикан, деган шубҳа уйғотди. У ўша тундаги аёл бақиринини анча йиллар олдинги аёл ноласига ўхшатганини гапирди. Аммо Фарҳоднинг гапи билан айтганда, амакининг кўчадан топиб келган гувоҳи – Кўпайсин бобо кўрсатмасига ишонса бўладими?

Собиржон сезгиларига қулоқ солмоқда.

УЧИНЧИ ҚИСМ. ШУБҲАЛИ КИШИ214

Худоёр ота қишлоқдаги 10 йил олдин бўлган қотилликни нега эслади ёки бу воқеа ҳар куни унинг ёдига тушадими? Унинг ҳамма кўнгилсизликни Тилаволди билан боғлашининг сабаби нимада? Ота нима учун Тилаволди «пес» билан қуда бўлишни истамай, ҳатто уни ўлдиришни ҳам режалаштирди? Наҳотки «Лақаб» қишлоғидагиларнинг Худоёр «синчков» деб атайдиган, улар ҳурмат қиладиган отахон ҳам шайтон васвасасига қулоқ солса? Бу унинг авлод покизалигини ҳамма нарсадан устун қўйганиданми ёки худбинлигининг кўринишими?

Ота терговчиларга расмини кўрсатган, қишлоқда икки марта кўзга ташиланган шубҳали киши ким?

Собиржон билан Фарҳод қотилни тополмай бошлари қотган. Улар тергов муддати тугаётганидан таишвида...

ТЎРТИНЧИ ҚИСМ. ГИЛАМДАГИ БИТИКЛАР309

Инсон феълдаги энг ёмон қусур – лоқайдлик, ҳамма нарсага эътиборли бўлиш ҳеч қачон зарар қилмайди, деган гапларнинг тўғрилиги яна бир бор ўз исботини топди. Худоёр отанинг синчковлиги ноҳақ айбланган бегуноҳ йигитнинг озод бўлишига ва ҳақиқий қотилнинг жазоланишига сабаб бўлди. Ундан таишқари, отахон қишлоқдаги содда йигит Рашидни одам савдоси қурбонига айланишидан сақлаб қолди. Собиржон сезгилари алдамаганига амин бўлди. Жиноятчилар тажрибали терговчининг саволларига жавоб бериб, айбларини тан олишдан бошқа чоралари қолмади.

Хосият хола турмуш ўртоғи Худоёр отанинг етмиш беш ёшли тўйига аталган дил изҳорини назмда ифодаламоқчи бўлиб, беш йилдан бери шеър ёзади. Аммо шу йиллар давомида ёзгани атиги ўн беш сатрдан иборат... У ўзи учун қимматли бўлган бу сатрларни оддий қоғозга эмас, катта гиламга муҳрлашга жазм қилди...

МУАЛЛИФДАН

Агар таққослаш жоиз бўлса, ҳар бир қурилган оилани катта қўргонга, келин ва куёвни эса малика ва шаҳзодаларга ўхшатгинг келади. Балки бу қиёслаш кўпчиликка ёққани учун ҳам эртакларнинг аксарияти шаҳзода ва маликалар ҳақидадир. Эртаклар ҳаётга жуда-жуда яқин бўлади, аммо...

Бир бор экан, бир йўқ экан, қадим ўтган замонда маҳобатли қасрда шаҳзода ва малика яшаркан. Нима бўлибди-ю, горда яшовчи қирқ бошли аждаҳо шаҳзодани сеҳрлаб қўйибди. Шаҳзода унинг қулига айланиб, маликани ва давлатни унутибди, деб бошланувчи эртак, одатда, бир қанча қийинчиликлардан сўнг маликанинг севгиси шаҳзодани сеҳрдан қутқариб, яна бахтли ҳаётга қайтариши билан тугайди.

Ушбу асарда баён қилинган ҳаётий воқеалардаги «шаҳзода»ни ҳам қирқ бошли аждаҳо сеҳрлаган, лекин у улкан горда эмас, кичкинагина шишада яшайди. Йигит маликасидан, фарзандларидан бутунлай воз кечиб, уларни уйдан ҳайдаб, ўзи қули бўлиб қолган шишадаги хожасига сизинади. Энг ачинарлиси, эртакдагидан фарқ қилиб, у сеҳрдан қутула олмай, ҳалок бўлади. Аниқроғи, ўлдириб кетишади... Ҳамманинг кўз ўнгида чиройли оила қўргонларидан бири қулайди.

Бунга ким айбдор? Йигитнинг ичкиликка, машатга муқкасидан кетишининг сабаби нимада? Нега яқинлари уни бу йўлдан вақтида қайтара олмаганлар? Йигит қандай оилада тарбияланган? Ота-онаси, авлод-аждоди қандай одамлар эди? Энди болаларнинг тақдири нима бўлади? Нимага бегуноҳ гўдаклар кўзидан ёши оқди? Не сабаб бечора, нажотсиз аёл болалари билан дий-

дираб қолди? Нега навқирон йигитнинг ёш умри хазон бўлди? Нимага қотиллик юз берди? Қотил ўзи ким? Атрофдаги одамлар-чи, улар бу мудҳиш воқеага қандай муносабат билдирдилар? Адолат қарор топиши учун кекса отахоннинг тинчи бузилганининг сабаби нимада?

Асарни ўқир экансиз, бу каби саволларга бирин-кетин жавоб топа бошлайсиз. Ҳақиқий қотилни топишда терговчиларга ёрдамлашган етмиш беш ёшли Худоёр отанинг жонкуярлигига, жасоратига ҳавасингиз келиб, хаёлингиздан кексайганда шу одамдек гайратли бўлиши қандай яхши, деган фикр ўтиши аниқ.

Азиз китобхон, отахоннинг синчковлиги, фикрлари теранлиги сабаб ўн йил олдин қотилликда айбланиб қамалган йигитнинг беғуноҳлиги аниқланишини ва одам савдоси билан шуғулланувчи кимсаларнинг кирдикорлари фош қилинишини ўқиётиб, тўлқинланиб кетсангиз, ажаб эмас.

Синчков терговчи Собиржон ва унинг содиқ шогирди Фарҳоднинг тергов жараёнидаги савол-жавобларидан қотиллик сабаблари аста-секин очила бошлайди.

Асар қаҳрамонларининг қисматларидан воқиф бўлгач, уларнинг феъл-атвори билан яқиндан танишиганингиздан кейин қасос ҳисси ҳар қандай одамда пайдо бўлиши мумкинлигини, бироқ ҳамма ҳам бу туйғу қурбонига айланавермаслигининг гувоҳи бўласиз. Фақат пок ниятлиларгина ўз имон-эътиқодига содиқ қолиб, эзгу мақсадлари йўлидан тўхтамаслигини яна бир бор ҳис этишингиз, шубҳасиз.

Муҳтарам ўқувчи, китобни ўқиб чиққанингиз учун Сизга олдиндан миннатдорчилик билдираман.

БИРИНЧИ ҚИСМ

КАЙҒДАГИ ҲАЛОКАТ

I БОБ

Тун зулмати оппоқ тонгга ўрнини бўшатиб беришига ҳали анча вақт бор эди. Аёл ўз шаънига ёғилган бўҳтон заҳридан бутун вужудини чаён чақаётгандек қийналиб тўлғанар, йиғлайвериб ёстиқни ҳўл қилиб юборганига эътибор бермас, аччиқ қисмати ҳақида ўйлаган сайин қайноқ кўз ёшлари селдай оқарди.

«У ароқ ичиб олгач, хоҳлаганча мени ҳақоратлар, инсон зотига ёт бешафқатлик билан дўшпослар эди. Нимаики тубанлик қилса, ҳаммасига фарзандларимни деб чидадим. Улар тирик етим бўлмасинлар, дедим, бироқ у андишанинг отини қўрқоқ, деб атади. Оиланинг қадрига етмай, ўз билганидан қолмади.

Болаларимнинг отаси бир куни ўзига келиб қолар деб, сабр-тоқат билан кутдим, ҳатто ҳолдан тойгунча курашдим. Ниҳоят, узлуксиз ичишига бефарқ қарай олмаганим учун иккита норасидага ҳам раҳми келмай, қон қақшатиб уйдан ҳайдаб юборди. Судда қонуний ажралдик. Унинг номини эшитишга, афтини кўришга ортиқ тоқатим йўқлигидан фарзандларим тарби-

яси учун ундан маблағ олишни истамадим, уйдан болаларга жой ажратишларини ҳам хоҳламадим. Икки йилдан бери ота-онамнинг уйида яшаяпман. У билан ишим йўқ, ҳаммасини унутишни истагандим.

Ҳозир акамнинг гапларини тасодифан эшитиб қолмаганимда, балки у аблаҳни эсламасдим ҳам. Лекин нима сабабдан у менинг шаънимни булғамоқчи? Ахир инсон ўз болаларини... Йўқ, уни инсон дейиш қийин. Менга нисбатан ҳамма разилликларни қилган кимса энди бузуқликда айбламоқчимиз? «Болаларнинг отаси ким экани ҳақида ўйлаб қолдим» дегани нимаси? Агар бу гапини бошқалар олдида ҳам вайсаса, нима деган одам бўламан? Гулдай ёшлигимни хазон қилгани, шўрлик фарзандларимни кўнглини ярим, тирик етим қилиб, кўзларини мўлтилатиб, дадам қачон келадилар, деб йўлга қаратиб қўйгани каммиди? Ҳаммасига чидадим, лекин шаънимни булғашига йўл қўймайман, уни ўлдираман! Ўлдирганда ҳам, болта билан чопиб ташлайман! Ҳозир у ифлоснинг ичиб, тарашадек қотиб ётгани аниқ. Ҳар куни ичишига шубҳам йўқ. Уни болталаб, пора-пора қилиб ташласамгина юрагимда ёнаётган олов озгина пасайиши мумкин. Ҳа, бундан бошқаси мени юпатомайди!»

Гулҳаё ўрнидан сакраб турди. У миясига келган сўнгги фикрни кенгроқ ўйлаб кўришни ҳам истамай, қўллари билан кўз ёшларини тез-тез артди-да, хонадан отилиб чиқди. Аламзада аёл куртқасини кийиб, туфлисини апил-тапил оёғига илганича ёзги ошхона томон юрди. Ошхона

шкафининг пастки бўлмасидан болтани олиб, кўча эшигининг калитини буради. У тун қоронғисида важоҳат билан бораркан, кўчадаги итларнинг вовиллаши, ниманингдир қарсиллаган овози қулоғига кирмас, қўрқувни умуман ҳис қилмасди...

* * *

Баҳор. Тун бўлишига қарамай, уйларнинг кўча эшиклари тепасидаги чироқлар ёғдусида орасталикни бемалол кўриш мумкин. Фақат бир уйнинг эшигида чироқ кўринмайди. Бу уйдагилар учун яшариш фасли, фаслар келинчаги баҳорнинг, ўзининг иссиқ тафти ила экин-тикинларни яйратиб юборадиган қайноқ меҳрли ёзнинг, тўкин-сочин кузнинг, совуқ, лекин оппоқ қори билан кўнгилларга қувонч бағишловчи қишнинг, умуман, тўрт фаслнинг аҳамияти йўқдай.

Агар деразанинг ифлосланиб кетган ойнасидан хира ёруғлик тушиб турмаганида, деярли харобага айланган бу уйда одам яшашига ишониш қийин эди. Бир йилдан бери қулфи бузилиб, эшикнинг қия очиқ туриши одатий ҳол бўлиб қолганди. Ичкарида бир эркак ва аёл гилам тўшалмаган полга солинган эски кўрпачада ёнбошлаганларича суҳбатлашяптилар. Эркак роса ичган, гапиришга аранг тили айланади.

– Б-биласанми, Сокина, умрим б-бино бўлиб, ҳеч қачон тушим эсимда қ-қолмаган. К-кеча кўрган тушимни эса унутолмаяпман, қ-қизиқ, – деди.

Жувон бепарво, тўзфиган сочлари орасига бармоқларини тиқиб, бошини қашлади ва кир ёстиқни тортиб, ўзига қулайроқ қилиб ёнбошларкан:

– Қандай туш? – деб сўради. Унинг кайфи ҳам шеригиникидан кам эмасди.

– Д-дадам билан ойимни кўрибман, ҳ-ҳиқ.

– Ш-шунақа дегин, ота-онанг ҳақида гапирганингни сира эшитмагандим. Улар бўлганми-йўқми билмасдим ҳам, с-савил.

– Б-бир нарсани т-тушунмаяпман, негадир улар ў-ўзларига сир-ра ўхшамасдилар.

– Қ-қандай?

– Қ-қорайиб кетишган, худди кўмирдек, афтлари буришган, қоқ суяк, кийимлари эса куйган, ҳатто тутун чиқиб турарди. Эсласам ҳам кўрқиб кетяпман. А-лаънати...

– Тутун деганинг нимаси?

– Чала ёнган кийимларидан чиқиб турган тутунни айтаман-да. Худди мана бундай, – деб Жаъфар сигаретани тортиб, оғзидан бурқситиб тутун чиқарди

– Иккаловининг ҳам-а?

– Икковининг...

– Қўйсанг-чи.

– Ҳа... Уларнинг ҳамма ёғи қ-қоракуя эди, юзлари ҳам. Қ-қўлларини кўрсанг... – Жаъфар одат бўйича гапининг охирида яна: – Лаънати, – деб қўшиб қўйди.

– Ундай бўлса қандай танидинг?

– Б-билмайман.

– Жаъфар, тушинг ҳам жиннича, с-савил. Балки улар бошқадир, нега ота-онам деб ўйла-япсан?

Bu tanishuv parchasidir. Asarning to'liq versiyasi
<https://kitobxon.com/uz/asar/4161> saytida.

Бу танишув парчасидир. Асарнинг тўлиқ версияси
<https://kitobxon.com/uz/asar/4161> сайтида.

Это был ознакомительный отрывок. Полную версию
можно найти на сайте
<https://kitobxon.com/ru/asar/4161>